

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2006 r.

w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych¹⁾

Na podstawie art. 25 pkt 2 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1689 z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa podstawowe wymagania dotyczące terenów kontrolowanych i nadzorowanych, w tym w szczególności:

- 1) sposób oznakowania tych terenów, z uwzględnieniem wzorów znaków ostrzegawczych dla oznakowania granic terenu kontrolowanego i nadzorowanego;
- 2) warunki dostępu i opuszczania tych terenów dla pracowników i innych osób;
- 3) warunki, jakie muszą być spełnione dla wykonywania pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy na tych terenach, w szczególności odnośnie zakresu programu pomiarów i wymagań, jakie muszą spełniać osoby wykonujące pomiary.

§ 2. 1. Określa się następujące podstawowe wymagania dotyczące terenów kontrolowanych:

- 1) granice terenu kontrolowanego oznacza się znakami ostrzegawczymi, których wzór zawiera załącznik do rozporządzenia, oraz tablicami informacyjnymi podającymi rodzaj substancji promieniotwórczych i źródeł promieniowania jonizującego oraz związane z nimi zagrożenie;
- 2) znaki ostrzegawcze i tablice informacyjne, o których mowa w pkt 1, umieszcza się przy wejściu na teren kontrolowany; w przypadku wytyczenia tego terenu poza pomieszczeniem zamkniętym umieszcza się je w odstępach nie większych niż 10 m;
- 3) dostęp do terenu kontrolowanego, ograniczony przez zastosowanie środków technicznych, w szczególności drzwi, bram lub widocznych blokad mają:
 - a) pracownicy zatrudnieni na tym terenie,
 - b) pacjenci poddawani zabiegom diagnostycznym lub terapeutycznym,
 - c) za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej lub upoważnionej przez niego osoby, inne przeszkolone osoby wyposażone w dawkomierze osobiste umożliwiające bezpośrednie określenie dawki od narażenia zewnętrznego otrzymanej w czasie przebywania na tym terenie;

¹⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 oraz z 2006 r. Nr 52, poz. 378, Nr 104, poz. 708 i Nr 133, poz. 935.

- 4) osoby, o których mowa w pkt 3 w lit. a i lit. c, mają dostęp do terenu kontrolowanego i jego opuszczania na podstawie przepustek, kart wstępu lub identyfikatorów;
- 5) prace na terenie kontrolowanym prowadzi się zgodnie z instrukcjami pracy, odpowiednimi dla zagrożenia związanego z występującymi substancjami promieniotwórczymi i źródłami promieniowania jonizującego oraz wykonywanymi czynnościami.

2. Jeżeli na terenie kontrolowanym występuje możliwość rozprzestrzeniania się skażeń promieniotwórczych, poza wymaganiami, o których mowa w ust. 1, zapewnia się:

- 1) przy wejściu - możliwość zmiany odzieży osobistej na odzież roboczą oraz pomiar skażeń osobistych i wnoszonego sprzętu;
- 2) przy wyjściu - pojemniki na skażoną odzież, pomiar skażeń osobistych i wynoszonego sprzętu oraz środki i urządzenia do usuwania tych skażeń, zależne od prowadzonych prac, a także zmianę odzieży skażonej na nieskażoną.

§ 3. 1. Określa się następujące podstawowe wymagania dotyczące terenów nadzorowanych:

- 1) granice terenu nadzorowanego oznacza się znakami ostrzegawczymi, których wzór zawiera załącznik do rozporządzenia;
- 2) granice terenu nadzorowanego można oznaczyć również tablicami informacyjnymi, podającymi rodzaj substancji promieniotwórczych i źródeł promieniowania jonizującego oraz związane z nimi zagrożenie;
- 3) znaki ostrzegawcze i tablice informacyjne, o których mowa w pkt 1 i 2, umieszcza się przy wejściu na teren nadzorowany; w przypadku wytyczenia tego terenu poza pomieszczeniem zamkniętym umieszcza się je w odstępach nie większych niż 10 m;
- 4) dostęp do terenu nadzorowanego i jego opuszczanie przez osoby inne niż pracownicy zatrudnieni na tym terenie podlega rejestracji.

2. Jeżeli jest to uzasadnione rodzajem czynności wykonywanych na terenie nadzorowanym, poza wymaganiami, o których mowa w ust. 1, opracowuje się instrukcje pracy, odpowiednie do zagrożenia związanego z występującymi źródłami i wykonywanymi czynnościami.

§ 4. 1. Określa się następujące warunki wykonywania pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy na terenach kontrolowanych i nadzorowanych:

- 1) ustalenie miejsca, czasu i częstotliwości przeprowadzania pomiarów;
- 2) ustalenie rodzajów wykonywanych pomiarów;
- 3) wskazanie metod, przyrządów oraz procedur pomiarowych.

2. Zakres programu pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy, o których mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) pomiar mocy dawki oraz określenie rodzaju promieniowania;
- 2) pomiar i identyfikację skażeń promieniotwórczych powierzchni i powietrza - w przypadku możliwości rozprzestrzeniania się skażeń promieniotwórczych.

3. Pomiary, o których mowa w ust. 1, umożliwiają:

- 1) ciągłą ocenę warunków pracy, w tym ocenę narażenia pracowników i innych osób znajdujących się na terenach kontrolowanych albo nadzorowanych;
- 2) kontrolę przestrzegania limitów użytkowych dawek określonych w zezwoleniu na prowadzenie działalności na tych terenach;
- 3) weryfikację granic terenu kontrolowanego i nadzorowanego;

4) ocenę narażenia osób znajdujących się poza tymi terenami, spowodowanego prowadzoną działalnością, w tym w wyniku usuwania substancji promieniotwórczych z tych terenów.

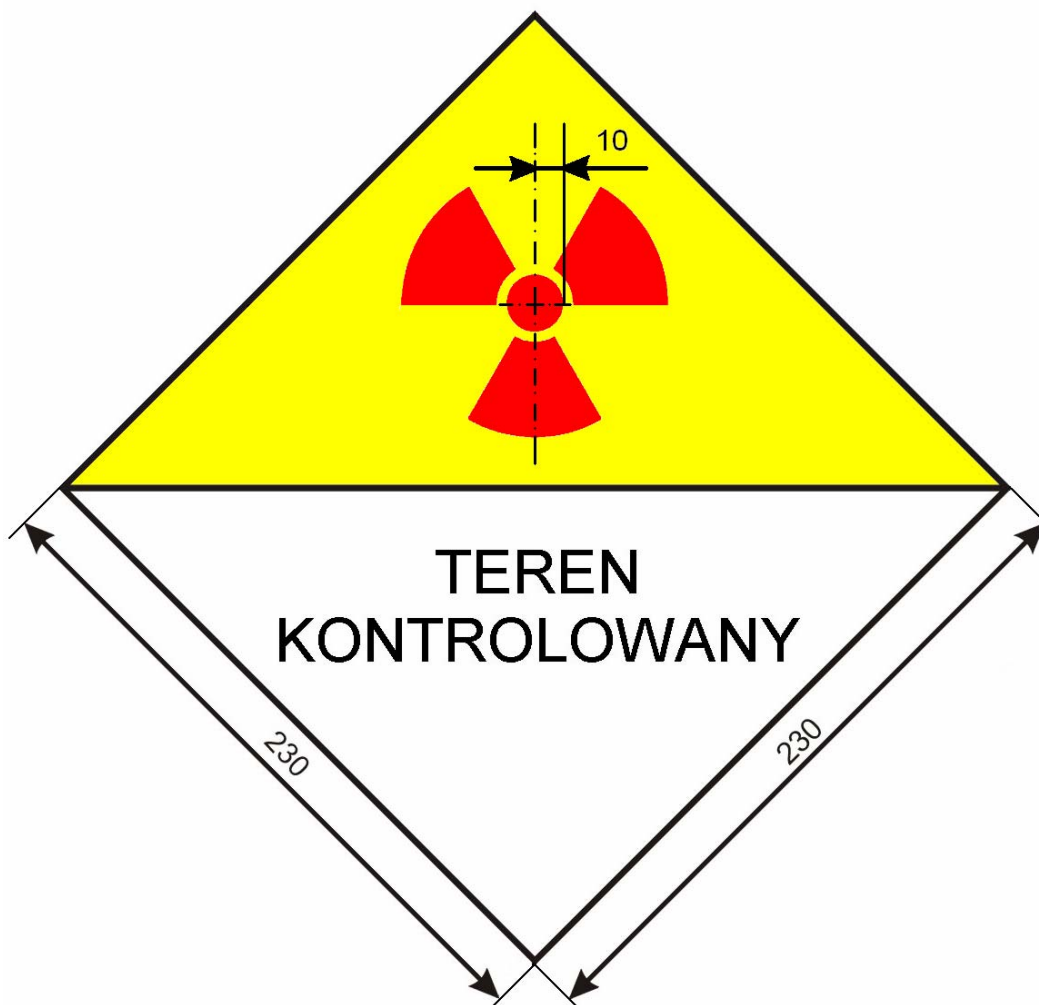
§ 5. Pomiary dozymetryczne w środowisku pracy mogą wykonywać osoby:

- 1) posiadające uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej;
- 2) przeszkolone przez inspektora ochrony radiologicznej w zakresie wykonywania pomiarów.

§ 6. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych (Dz. U. Nr 138, poz. 1161).

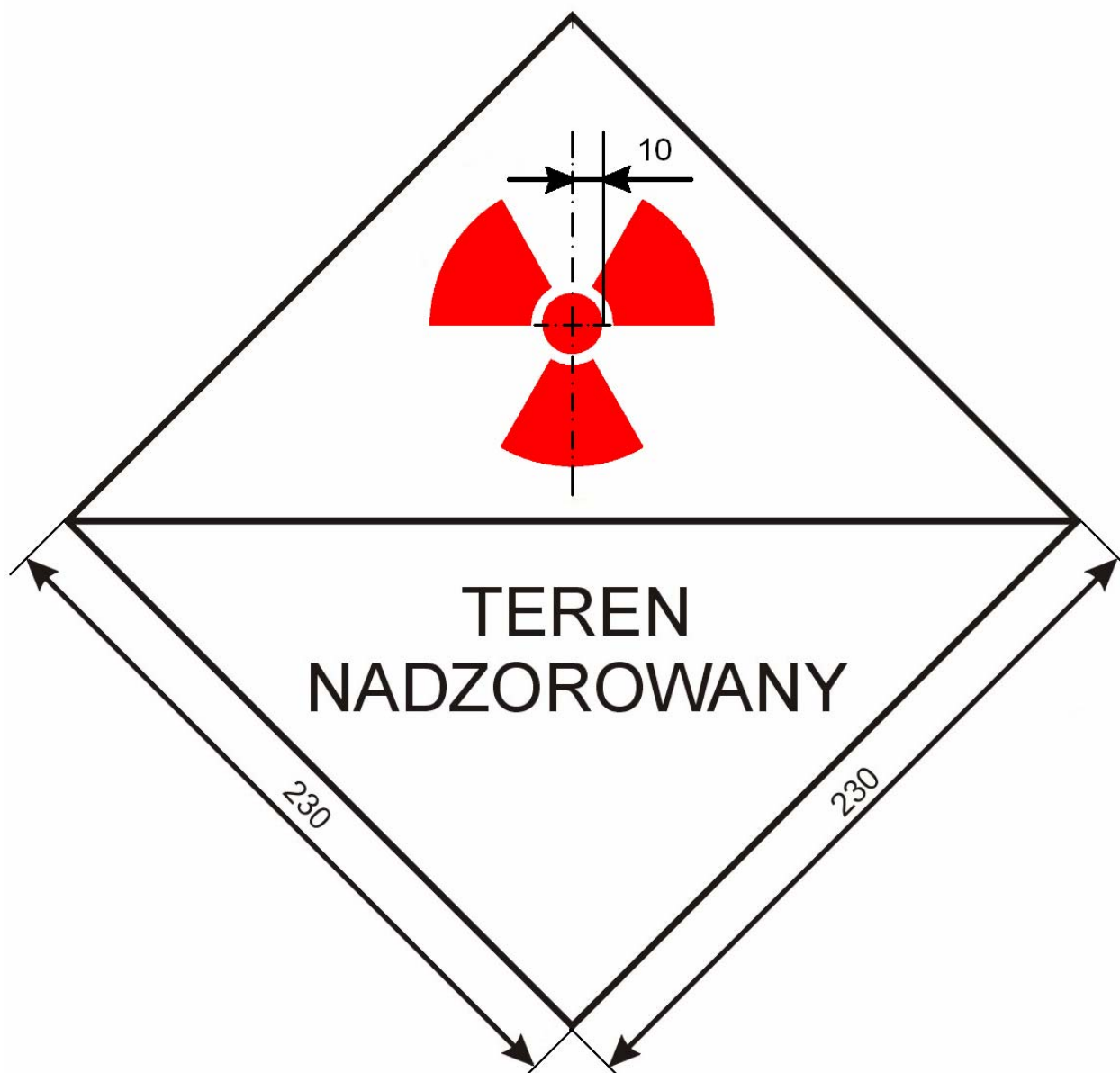
§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

1. Znak ostrzegawczy do oznakowania granic terenu kontrolowanego

Objaśnienie: wymiary minimalne w [mm]

2. Znak ostrzegawczy do oznakowania granic terenu nadzorowanego

Objaśnienie: wymiary minimalne w [mm]

Uzasadnienie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych

Przedstawiony projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 25 pkt 2 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1689 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 oraz z 2006 r. Nr 52, poz. 378, Nr 104, poz. 708 i Nr 133, poz. 935).

Upoważnienie nakłada na Radę Ministrów obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych, w tym:

- 1) sposobu oznakowania tych terenów;
- 2) wzorów znaków ostrzegawczych dla oznakowania granic terenu kontrolowanego i nadzorowanego;
- 3) warunków dostępu do tych terenów i opuszczania tych terenów przez pracowników i inne osoby;
- 4) warunków, które należy spełnić dla wykonywania pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy na tych terenach,
- 5) zakresu programu pomiarów i wymagań, jakie muszą być spełnione przez osoby wykonujące pomiary.

W zakresie spraw uregulowanych niniejszym projektem rozporządzenia obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych (Dz. U. Nr 138, poz. 1161). Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika z faktu, iż upoważnienie ustawowe zawarte w art. 25 pkt 2 ustawy Prawo atomowe zostało dostosowane do wymagań wynikających z Konstytucji RP, przy czym jednocześnie rozszerzony został zakres spraw przekazanych do uregulowania rozporządzeniem. Zmiana podstawy prawnej jest konsekwencją wejścia w życie ustawy z dnia 24 lutego 2006 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe (Dz. U. Nr 52, poz. 984). Sprawy uregulowane niniejszym projektem rozporządzenia były już regulowane w obowiązującym rozporządzeniu, jednakże bez wyraźnego upoważnienia ustawowego. W związku z rozszerzeniem w upoważnieniu ustawowym zakresu spraw przekazywanych do uregulowania w drodze rozporządzenia istnieje konieczność, stosownie do § 32 ust. 2 zasad techniki prawodawczej, wydania nowego rozporządzenia.

Proponowany projekt rozporządzenia zawiera uregulowania będące, co do zasady, powtórzeniem uregulowań zawartych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu. Różnice dotyczą § 2 ust. 1 pkt 1 i § 3 ust. 1 pkt 2 projektu rozporządzenia, w których rozszerzono zakres informacji podawanej na tablicach służących do oznakowania terenów kontrolowanych i nadzorowanych. Proponowana zmiana ma na celu zapewnienie pełnej zgodności z przepisami art. 19 ust. 1 lit. c oraz art. 20 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu

społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291).

W przepisie § 2 projektu rozporządzenia określono sposób oznakowania terenu kontrolowanego oraz warunki dostępu do tego terenu i opuszczania go przez pracowników i inne osoby, a w przepisie § 3 projektu rozporządzenia – sposób oznakowania terenu nadzorowanego oraz warunki dostępu do tego terenu i opuszczania go przez pracowników i inne osoby. Przepis § 4 projektu rozporządzenia określa warunki wykonywania pomiarów dozymetrycznych na terenach kontrolowanych i nadzorowanych. Przepis § 5 projektu rozporządzenia określa warunki jakie muszą być spełnione dla wykonywania pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy na terenie kontrolowanym i nadzorowanym.

Projektowane rozporządzenie, tak jak rozporządzenie dotychczas obowiązujące, dokonuje wdrożenia do prawa polskiego postanowień art. 19 - 20 dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291).

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

dla projektu rozporządzenia w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych

1. Podmioty, których dotyczy niniejsza regulacja

Niniejszy projekt rozporządzenia dotyczy jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność ze źródłami promieniowania jonizującego na terenach kontrolowanych lub nadzorowanych.

2. Konsultacje

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych został skierowany do następujących podmiotów:

- 1) Komisja Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Rady do Spraw Atomistyki,
- 2) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 3) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia,
- 4) Polskie Lekarskie Towarzystwo Radiologiczne,
- 5) Polskie Towarzystwo Medycyny Nuklearnej,
- 6) Polskie Towarzystwo Onkologiczne,
- 7) Polskie Towarzystwo Fizyki Medycznej,
- 8) Polskie Towarzystwo Nukleonicy,
- 9) Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Radiologicznej,
- 10) Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii,
- 11) Instytut Medycyny Pracy,
- 12) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
- 13) Konfederacja Pracodawców Polskich,
- 14) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 15) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 16) Business Center Club,
- 17) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 18) Forum Związków Zawodowych,
- 19) Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej,
- 20) Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Izotopów POLATOM,
- 21) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych,
- 22) Instytut Problemów Jądrowych,
- 23) Instytut Fizyki Jądrowej,
- 24) Instytut Energii Atomowej,
- 25) Państwowy Zakład Higieny,
- 26) Rada Krajowa Federacji Konsumentów
- 27) Akademia Górniczo – Hutnicza, Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej.

Projekt został także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska, Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki oraz na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki.

Uwagi zgłoszone w trakcie uzgodnień społecznych oraz stanowisko Państwowej Agencji Atomistyki do zgłoszonych uwag są zawarte w załączonej do OSR tabeli. Poza wymienionymi w tabeli podmiotami, które zgłosiły uwagi oficjalnie, w trybie roboczym zgłosił uwagi Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Izotopów POLATOM. Uwagi te zostały uwzględnione w przedstawionym projekcie.

3. Wpływ regulacji na sektora finansów publicznych, w tym na budżet państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Przyjęcie rozporządzenia nie wpływa na budżety jednostek administracji rządowej i samorządowej.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przyjęcie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorców, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przyjęcie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Przyjęcie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą dodatkowych wydatków poza istniejącymi w aktualnie obowiązującym stanie prawnym.

8. Korzyści społeczne

Wejście w życie rozporządzenia zapewni wysoki poziom ochrony radiologicznej pracowników wykonujących prace na terenach kontrolowanych i nadzorowanych, a także osób z ogółu ludności, które znajdują się na tych terenach.

**Wstępna opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej
projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie podstawowych wymagań
dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych**

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z dyrektywą Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291).

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie podstawowych wymagań dotyczących terenów kontrolowanych i nadzorowanych.

Uwagi zgłoszone w trakcie uzgodnień społecznych

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Oznaczenie przepisu którego dotyczy uwaga	Uwaga	Stanowisko PAA
1	ZUOP	§ 2.1.1), § 3.1.1) i § 3.1.2)	proponujemy usunąć podkreślone sformułowania, (- § 2.1.1) granice terenu kontrolowanego oznacza się znakami ostrzegawczymi, których wzór zawiera załącznika do rozporządzenia, oraz tablicami informacyjnymi <u>podającymi rodzaj źródeł promieniotwórczych i związane z nimi zagrożenie.</u> - § 3.1.1) granice terenu nadzorowanego oznacza się znakami ostrzegawczymi, , których wzór zawiera załącznika do rozporządzenia, - § 3.1.2) granice terenu nadzorowanego można oznaczyć również tablicami informacyjnymi <u>podającymi rodzaj źródeł promieniotwórczych i związane z nimi zagrożenie, zależnie od prowadzonych prac na tym terenie.)</u>	Zmieniono sformułowanie. Przedmiotowe przepisy dokonują transpozycji do prawa polskiego przepisów art. 19 ust. 1 lit. c oraz art. 20 ust. 1 lit. b dyrektywy 96/29/Euratom.
2	CLOR	§ 2 ust. 1 pkt 5	proponujemy zmienić początek punktu na: „5) dla osób na terenie kontrolowanym opracowuje się” Uzasadnienie: instrukcje opracowuje się dla ludzi a	Uwagę uwzględniono.

			nie dla terenu. - nota bene, materiały jądrowe są też promieniotwórcze	
3	IEA	§ 2.2.1	określenie „odzież roboczą” uzupełnić słowami „odzież ochronna”	Uwagi nie uwzględniono. Kodeks pracy posługuje się pojęciami: „odzież robocza” oraz „środki ochrony indywidualnej”.
4	IEA	§ 2.2.2.	określenie „odzież roboczą” uzupełnić słowami „odzież ochronna”	Uwagi nie uwzględniono. Kodeks pracy posługuje się pojęciami: „odzież robocza” oraz „środki ochrony indywidualnej”.
5	IEA	§ 3.1.3	liczbę „10 m” zastąpić przez „50 m”	Uwagi nie uwzględniono. Umieszczanie znaków ostrzegawczych i tablic informacyjnych rzadziej niż co 10 m mogłoby spowodować ich przeoczenie.
6	CLOR	§ 4 ust. 2 pkt 1	proponuję zmienić na: „1) pomiar mocy dawki, oraz identyfikację rodzaju i energii promieniowania.” Uzasadnienie: obecne sformułowanie sugeruje, że należy korzystać ze spektrometru. Wiadomo, że w praktyce wystarcza pomiar zwykłym miernikiem i określenie rodzaju i energii promieniowania na podstawie znajomości źródła.	Uwagę częściowo uwzględniono. Sformułowanie zmieniono.

7	ZUOP	uwaga ogólna	proponujemy zamieścić w nowym rozporządzeniu załącznik nr 3 do dotychczasowego rozporządzenia	Uwagę uwzględniono, poprzez zmianę wzorów w załącznikach nr 1 i 2.

Użyte skróty oznaczają:

CLOR – Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej

ZUOP – Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych